

ZÁRÓVIZSGA TÉMAKÖRÖK
2022/2023.

Csecsemő- és kisgyermeknevelő
BA szak

Összeállította: Dr. Bús Imre főiskolai tanár,
szakfelelős
Jóváhagyta: Dr. Boronkai Dóra intézetigazgató

Záróvizsga témakörök

1. Az egészség fogalma, az egészséget meghatározó tényezők. Az egészségfejlesztés területei és megvalósítása a bölcsődei nevelésben. A család szerepe az egészséges életvitel és életvezetés során.
2. A mozgásfejlesztés szenzitív szakaszai, anatómiai élettani háttere csecsemő és kisgyermekkorban. A prevenció jelentősége és területei.
3. A bölcsődei játék alapelvei. A játék feltételeinek megteremtése a bölcsődében. A játék mint tanulási lehetőség kisgyermekkorban. Felkészülés a játékirányításra. A gondozónó szerepe a játéktevékenységben.
4. A nyelvelsajátítás elmélete, a kommunikáció és a beszédfejlődés folyamata, a nyelvi környezet hatása a beszédfejlődésre, gyermeknyelv sajátosságai. A beszédhibák, a megkésett beszédfejlődés, a beszédretardáció okai.
5. A spontán érés és a megkésett beszédfejlődés. A tudatos fejlesztés összefüggései. A prevenció lehetőségei és módszerei. A nevelő-gondozó beszédprodukciója, mint követendő példa. A játék, mint a nyelvi kommunikációs fejlesztés sokszínű lehetősége.
6. A gyermekirodalom szerepe a kisgyermek életében, fejlődésében. A gondozónó irodalmi tájékozottsága és felkészültsége. Népi mondókák és gyermekversek a bölcsődében. A gyermekirodalom alkotásainak sokszínű megjelenési formái.
7. Az irodalmi érdeklődés fejlődése, az irodalmi fogékonyság alakulása és alakíthatósága. A könyvvel való találkozás első élményei és szerepe, a literációs környezet megteremtésének feltétele, a kiválasztás szempontjai a bölcsődében.
8. A mese helye a népköltészetben és az irodalomban. A népmese fajtái, típusai. A meseválasztás fejlődéslélektani és módszertani kívánalmai a kisgyermekkorban.

9. A bölcsődei zenei nevelés célja, feladata és hatása a gyermek fejlődésére.
10. A zenei nevelés módja és alkalmi a bölcsődében. A gondozónő személyisége, zenei felkészültsége.
11. A bölcsőde zenei anyagának jellemzői és csoportosítása. A zenehallgatás alkalmainak megteremtése és kivitelezésének módozatai.
12. A báb jelentősége a bölcsődében, valamint esztétikai megfogalmazása, kivitelezésének anyagai, technikai típusok szerint. Csecsemőszínház. A bölcsődés korúaknak szóló bábjáték módszerei és lehetőségei az értelmi, pszichikai, közösségi, etikai nevelésben. A pedagógiai célú bábjátékot folytató bölcsődei nevelő „előadás” közbeni jellemzői.
13. A vizuális nevelés lehetőségei, céljai, hatása kisgyermekkorban. Az alkotó játékhoz szükséges készségek fejlődése. Az alkotás, mint játék. Az alkotó játékok során alkalmazható technikák felsorolása, ismertetése az életkori sajátosságok figyelembevételével. Az alkotó játékok szervezése a bölcsődében
14. A rajz és plasztikázás fejlődése kisgyermekkorban. Firkakorszak: a firkák fejlődése az ábrázolás kezdetéig. A firka jelentősége, továbbélése a nagyobb gyermekek rajzában. A kisgyermek plasztikai munkáinak jellemzői. Homokozás és sárjáték fejlődése.
15. Az elméleti pedagógia főbb irányzatai. A pedagógia helye a tudományok rendszerében; a pedagógia elmélete és gyakorlata. A nevelés lehetősége és szükségessége. A pedagógus szakmai jellemzői, a professzionalizáció folyamata. Pedagógus szerepek, pedagógus képességek, nevelői stílusok.
16. A hazai gyermekvédelem rendszere. A gyámügyi igazgatás szervezete és feladatai. A gyermeknevelést elősegítő támogatások és kedvezmények rendszere. A családtámogatási ellátások.
17. A szociológia alapfogalmai és fő összefüggései. A társadalom természete, működése, a társadalmi változások motívumai és következményei, a társadalmi ellentmondások okai. A családszociológia fő kérdései, a mai családok helyzete.

18. A magyar szociális ellátórendszer működése, bemutatása. Elemezze a különböző szociális ellátásokat leíró jogszabályok segítségével az ellátásokat nyújtó intézmények hálózatát és azok működési módját, sajátosságait.
19. A kisgyermeket nevelő családok sajátos feladatai. A bölcsőde és a gondozónő családvédelmi feladatai. A szülők nevelőszerepe, nevelési kultúrája. A szülőkkel való együttműködés hagyományos és korszerű formái. A családokat segítő és támogató rendszer. A csecsemő- és gyermekotthoni nevelés alapjai. Az örökbefogadás dilemmái.
20. Csecsemő- és kisgyermek ápolásának alapvető elméleti ismeretei. A csecsemőkor fejlődési viszonyai, ápolási teendők. Gyakran előforduló megbetegedések elsődleges ellátási feladatai. Gyógyszeradagolás csecsemő- és gyermekkorban. A szükségletekre épülő ápolási feladatok, azok célja, eszközei, a szakszerű végrehajtási módja.
21. Az egészséges újszülött anatómiai és élettani jellemzői, a szomatikus fejlődés menete, a csecsemő fejlődése az első életévben. A kisgyermek fejlődése a második és harmadik életévben. A csecsemő táplálása, táplálási hibák. Feladatok a megbetegedett, vagy balesetet szenvedett gyermek megnyugtatóására, nyugalmára, a láz csillapítására.
22. Korai fejlesztés a bölcsődében. Az egészséges és a sérült gyermekek együttnevelésének kérdésköre: integráció és inklúzió a bölcsődében. Az egyéni bánásmód megvalósulási lehetőségei a bölcsődei gondozás-nevelés folyamatában.
23. A sajátos nevelési igényű gyermekek különböző típusai. Felismerés, jelzés, diagnózis. Speciális nevelési igényűek: hallássérült, látássérült, mozgáskorlátozott, tanulásban akadályozott, értelmileg akadályozott, beszédsérült gyermekek. A beilleszkedési, tanulási, magatartási zavart mutató gyerekek.
24. A fogyatékosságüggyel kapcsolatos jogszabályok, fontosabb közoktatás-politikai rendelkezések. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődésének specifikumai. A sajátos nevelési igényű gyermekek oktatását-nevelését szolgáló közoktatási intézmények és szolgáltatások rendszere. A sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelésének lehetőségei, az integrált/inkluzív nevelés specifikumai.

25. A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége változása az első életévekben. Az „elég jó” anya. A csecsemő és kisgyermek legfontosabb pszichológiai jellemzői. A közösségbe kerülés hatása a gyermeki személyiségre. A tanácsadás elmélete és módszertana.
26. A kisgyermekkorai nevelés és gondozás irányelvei. A napközbeni gyermekellátás formái, alternatívái, módszerei.
27. A nevelés szinterei: a család. A család feladatai, életciklusai. A kisgyermeket nevelő családok különös feladatai. A bölcsőde, mint intézmény, családi nevelést támogató szolgáltatásai. A bölcsőde és a család kapcsolatrendszer. A szülő jogai és kötelességei a csecsemő- és gyermeknevelésben. A pedagógiai szakszolgálatok cél- és feladatrendszer.
28. A gondozás és nevelés egysége a mindennapi bölcsődei munkában. A bölcsődei napirend szervezésének szempontjai. A gondozás, nevelés tárgyi feltételei.
29. A bölcsődébe való beszokás-befogadás módja, folyamata, kialakult formái. A beszoktatással és a csoportalakítással összefüggő problémák, megoldási módok. A kötődés típusai és a beszokás jellege közti kapcsolat. A szülőkkel való együttműködés az átmenetek időszakában.
30. A bölcsődei gondozás-nevelés alapelvei, feladatai, a bölcsődei nevelés megszervezésének elvei. A kisgyermek nevelését szabályozó legfontosabb dokumentumok. A bölcsődés korú gyermekek fejlődésének intézményi dokumentálása